

novili zaradi napetih razmer med Avstrijo, Srbijo in Črnogoro.

— Na Angleškem je prišel boj med gosposko in ljudsko zbornico do vrhunca. Angleški plemenitši so odklonili s 350 proti 75 glasovom proračun. Zasedanje ljudske zbornice se je zaključilo v petek. Razpustila se bo zbornica dne 8. januarja prihodnjega leta. Nove volitve se bodo vršile dne 13. januarja 1910. — Delavska stranka zahteva, naj se gosposka zbornica odpravi.

— Kulturni boj na Francoskem. Kardinal Venutelli namerava priti na Francosko, da organizira katoliško šolstvo. Francoska vlada ga misli izgnati.

— Na Italijanskem je padlo ministrstvo Giolitti. Nasledovalo mu bo najbrž ministrstvo Sydnei-Sonnino. Listi poročajo, da je padlo ministrstvo radi pomorske pogodbe.

— Vojska v Koreji. Iz Tokia, glavnega mesta na Japonskem, poročajo, da je mobilizirala Japonska 16 bataljonov, ki odidejo takoj v Korejo, kjer so veliki nemiri. Poveljnik je general Kuroki.

Mala politična naznanila.

Dne 3. decembra: Črnogorsko vojno sodišče je izreklo sodbo o zaroti, ki je hotela lani meseca septembra odstraniti sedanjo vlado. Vojno sodišče je izreklo štiri smrtne obsodbe, ki so bile dne 1. t. m. izvršene. — Srbska vlada namerava baje znatno zvišati carinski tarif za uvoz avstrijskega blaga, s čemur namerava onemogočiti sploh vsak uvoz iz Avstrije. — Listi poročajo, da Srbija prihodnje leto ne sklene z Avstrijo trgovinske pogodbe. — V Avstraliji se je sprejel zakon, s katerim se določa Jas-Candlema za glavno mesto avstralske zvezne države. Vlada bo ukrenila potrebne korake, da se izroči novo glavno mesto z okolico v upravo zveznemu svetu.

Dne 4. decembra: Belgrajski diplomatski krogi trdijo, da bosta vsled kraljeve želje odpotovala že ta mesec srbska ministra Pašić in Milovanović v Petrograd. — Turški politični krogi niso več nenaklonjeni ožji zvezi med Srbijo, Bolgarijo in Črno goro. — Rumunija se je približala Nemčiji in Avstriji. — Zamorski rodovi so proglasili za sultana v Maroku Muley Kebierja, ki prodira z 12.000 možmi proti Tacu.

Dne 5. decembra: Včeraj in predvčerajšnjim so se vršila na Dunaju pod predsedstvom cesarjevih vojaških posvetovanj. — V bolgarskem sobranju (državnem zboru) so te dni odobrili zapisnika v zadevi neodvisnosti, in sicer brez razprave. Ob tej priliki je prišlo do velikih manifestacij za Rusijo. — V Nikaragui so porazili vstaji pri Rimi vladne čete in jih pognali v beg. Vladne čete so izgubile 80 mrtvih in veliko ranjenecov.

Dne 6. decembra: Belgijskemu kralju se je svetovalo, naj se odpove prestolu. Kralj se je katoliškemu plemstvu in velikemu delu častnikov zelo zameril s tem, ker vse stori, kar zahteva neka njegova prijateljica, ki se vedno vmešava v belgijsko notranjo politiko. — V Italiji se z gotovostjo trdi, da odstopi z Giolittom tudi minister za zunanje zadeve, Tittoni, in mu sledi Avstriji skrajno neprijazni Guicciardini. — Francoski list „Temps“ poroča iz Carigrada, da je zagotovil srbski zastopnik turškemu zunanjemu ministru, da se res pripravlja trozveza med Bolgarijo, Srbijo in Črno goro, ki pa ne bo naperjena proti Turčiji.

Dne 7. decembra: Italijanski kralj je poveril sestavo novega ministrstva poslancu Soninu, ki je znan kot velik prijatelj Francoske. — Španska vlada je poslala na dopust 13.000 rezervistov, med temi 4000 iz Melile. — Sedanje špansko ministrstvo bo po poročilih listov kmalu padlo. Na krmilo pride popolnoma liberalno ministrstvo.

Cenjenim naročnikom!

Kmalu se bo približalo novo leto, ko bo treba zopet obnoviti naročilo na „Slovenskega Gospodarja“. Ker je ob novem letu v tiskarni silno veliko dela, zato smo že zadnji številki priložili položnice, da spravimo s tem delo naprej. Prosimo pa cenjene naročnike, da bi poslali naročnino že pred novim letom, kolikor jim je to mogoče. Po praznikih namreč in po novem letu se nam delo v upravnistvu kupiči, da ga mnogokrat pri najboljši volji ni mogoče sproti opravljati. Ako pa se začne naročnina že v drugi polovici decembra pošiljati, se vpisovanje poslanega denarja lepše razdeli in bolj mirno izvrši, kakor če pride na dan po 500 do 800 naročnikov naenkrat. Zatorej prosimo še enkrat, da se začne pošiljati naročnino prej ko mogoče.

Kdor pošlje denar, naj položnico natančno izpolni. Ime naj razločno zapiše, ravno tako tudi pošto, da se more dopošiljanje redno vršiti. Dosedanji naročniki naj napišejo na položnico nad besedo „Položnica“ besedo staro naročnik; novi naročniki pa naj na istem mestu zapišejo besede: novo naročnik. Ravno tako naj se napiše na nakaznico, če pošlje kdo denar po poštni nakaznici. S tem nam prihranijo naročniki mnogo, mnogo časa.

„Slovenski Gospodar“ bo stal s prilogo „Gospodarske Novice“ kakor do zdaj 4 K na leto.

Vse dosedanje naročnike prosimo, da nam ostanejo zvesti in da delajo tudi za razširjenje lista s tem, da mu pridobijo novih naročnikov. Vsak dosedanja naročnik naj skrbi za to, da dobi še vsaj enega novega, da se tako število podvoji. Uredniki pa bodo posvetili listu vso skrb, da bo po vsebini zanimiv in zabaven. Posebno bo delal urednik „Gospodarskih Novic“ na to, da bo ta prepotreben list za našega kmeta prinašal mnogo raznovrstnega, koristnega in poučnega berila.

Zdaj torej, vrli somišljeniki, pridno na agitacijsko delo, da bo naš list v kratkem v vsaki poštini slovenski hiši!

Uredništvo in upravnistvo.

Razne novice.

* **Imenovanje.** Občinski odbor jurklosterski je v seji dne 2. decembra enoglasno imenoval častnim občanom visokorodnega gospoda domačega rojaka iz Voluša in velikega dobrotnika občine, dvornega svetnika v p. viteza dr. Matijo Vrečko.

* **Iz šole.** Deželni šolski svet je odredil, da se enorazredna ljudska šola pri Sv. Miklavžu nad Laškimi razširi v četrarazredno. Kot stalni učitelj je nastavljen na ljudski šoli v Resniku tamošnji pomožni učitelj Gvidon Srahotnik. Na ljudski šoli pri Sv. Marjeti pri Ptujju je stalno nastavljen tamošnji začasni učitelj Ivan Čeh, na ljudski šoli v Dornovi je postala stalna tamošnja učiteljska suplentinja Mar. Furljan.

* **Učiteljska mesta.** V celjskem političnem okraju so razpisana sledeča učiteljska mesta: Na 2-razredni ljudski šoli v Bočni mesto nadučitelja; na 2-razredni ljudski šoli pri Sv. Jederti nad Laškimi mesto nadučitelja; na trirazredni ljudski šoli pri Sv. Lenartu nad Laškimi tudi mesto nadučitelja. Mesto šolskega vodje je razpisano na enorazredni ljudski šoli v Zusmu, sodni okraj Smarje pri Jelšah. Na štiri-razredni ljudski šoli v Zibiki, okraj Smarje, je razpisano mesto učitelja; na 2-razredni ljudski šoli v Orli-vasi, okraj Vransko, mesto učiteljice; na trirazredni ljudski šoli v Bočni, okraj Gornjigrad, mesto učiteljice s prostim stanovanjem; na trirazredni ljudski šoli v Zidanem mostu, okraj Laško, mesto učitelja, oziroma učiteljice; na šestrazredni dekliški ljudski šoli v Trbovljah—Vođe, okraj Laško, mesto učiteljice. Prošnje se imajo vložiti do 1. januarja 1910 pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

* **Iz pošte.** Premešeni so: poštna oficijanta Ivan Širnbaher v Celju in Aleksander Božman v Poljčanah v Gradcu, poštni oficijanti Friderik Podpečan iz Celja v Knittelfeld, Friderik Drobnik iz Maribora v Železno kaplo, Frane Pein iz Celja v Maribor, poštne oficijantke Ema Zeller Mayer v Mariboru in Matilda Usar v Ptujju v Gradcu k glavni pošti, Berta Spielvogel od Sv. Mohorja na Koroškem v Maribor, Ana Schlieter iz Hartberga v Ptuj, Marija Skala iz Slovenjgradca v Andritz, Katarina Baier iz Konjice v Ormož, Terezija Fric iz Slovenske Bistrice v Velikovec. Poštni asistent Sikst Hrovatin je premeščen iz Ptujja v Gorico.

* **Iz finančne službe.** Finančni komisar dr. Povalec v Mariboru je premeščen v Bruck ob Muri.

* **Iz pravosodne službe.** Pravni praktikant pri celjskem okrožnem sodišču Ernest Merala je imenovan za avskultanta.

* **Zadružni tečaj** v Mariboru. Za zadružni tečaj v Mariboru, ki se vrši v času od 10. do 15. januarja 1910, se je priglasilo že lepo število udeležencev. Udeleženci so večinoma iz Slov. goric, iz celjskega okrajnega glavarstva, Sav. doline in Posavja še nimate nobenih prijav. Ponovno opozarjamo mlade posestnike in mladeniče, da se v kratkem oglašajo za sprejem v tečaj, da moremo pravočasno izvršiti vse priprave za tečaj.

* **Tečaj za slov. stenografijo** priredi S. K. S. Z. v Mariboru. Poučeval bo nadrevizor Vlad. Pušenjak. Pouk je brezplačen. Kdor se želi tečaja udeležiti, naj naznani udeležbo S. K. S. Z. v Mariboru, ali pa naravnost predavatelju.

* **Zivinorejski tečaj** se bo vršil na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru od 10. do 15. januarja 1910. Število udeležencev je določeno na 30. Prošnje je treba vložiti do 1. januarja 1910. Natančnejše pove inserat.

* **Tečaj za babice.** Stajerski deželni odbor je, kakor vsako leto, tudi za tečaj, ki se začne 1. februarja 1910 v Gradcu, razpisal večje število ustanov za revne, na Stajersko pristojne učenke brez razlike bivališča. Pri podeljevanju teh ustanov se bo posebno oziralo na take prosilke, ki se zavežejo, da bodo delovale na Stajerskem izven Gradca, posebno pa v onih krajih, kjer dosedaj ni babic, najmanj pet let, drugače so dolžne ustanovo vrniti.

* **Odborova seja** S. K. S. Z. Prišlo se je s predavanji na Studencih in je prvo predavanje, ki se je vršilo v prostorih odnotnega izobraževalnega društva, bilo dobro obiskano. Predavanja se bodo vršila tudi pri izobraževalnem društvu v Laifers-

bergu. — Za prireditve socialnih tečajev je prosilo, oziroma se je priporočalo več krajev; odbor bo vse potrebno ukrenil. — Za božičnico, na Studencih se je dovolila znatna svota. — Pri razgovoru o občnem zboru se ni storil končni sklep, ampak se stopi z okrajnimi organizacijami v stik. — Pristop k Zvezi je prijavilo novoustanovljeno izobraževalno društvo v Pišecah. Zveza šteje sedaj 119 članov. — Dekanijske odbore se opozarja, da izpolnijo jim v svrhu izvršitve revizije društev poslano pole ter pošljejo v najkrajšem času Zvezi. — Prosimo rodoljube, da se zaradi pbsirnega in važnega delovanja spominjajo z denarnimi doneski naše največje nepolitične organizacije.

* **Davek na vino.** Kakor se nam z Dunaja iz poslanskih krogov poroča, je finančni minister začel omahovati, ali bi sploh vložil v zbornici načrt vinskega davka, ker se je v vinorodnih krajih začel tako velik odpor.

* **Vloge na preizkuševališče živil** koleka proste. Čl. finančno ministrstvo je z odločkom dne 21. septembra t. l. dovolilo, da so vloge na kako o. kr. preizkuševališče živil, v katerih se zahteva preiskava živil, lahko koleka proste. Za preiskavo seveda pa se mora plačati določena pristojbina.

* **Od naše milosti** žive duhovniki, tako je pričeval urednik Lesničar poslušalce na mladinskem shodu v Podlogu. Od Lesničarjeve milosti žive torej duhovniki, od Lesničarjeve milosti in milosti drugih liberalnih pravkov. Sedaj ve naše ljudstvo, komu se ima zahvaliti za duhovnike, tako jih ima rado, in nad kom se ima znesti, če jih ne mara. Liberalna milost pusti še duhovnikom življenje. Zakaj so neki ti ljudje, kakor Lesničar, Spindler, dr. Kukovec, dr. Božič, Prekoršek, Trstenjak in drugi tako milostni? No, ni še minulo mnogo let in vsi ti sedanji gromovniki proti duhovnikom so jedli vsakdanji kruh iz duhovniških rok; bili so semeniščarji, duhovniški darovi so jim pomagali v najbednejših časih. Sedaj, ko se jim dobro godi, je njih zahvala, da govorijo proti duhovništvu in ponosno izjavljajo: Od naše milosti žive...

* **Nemec ustrelil Slovence** in mu odrezal glavo! Bornov lovec Eisenpan je ustrelil slovenskega fanta Janeza Rožiča iz Begunj na Kranjskem, ko je šel čez Begunjsko. Rožič je lovec lepo prosil, naj ne strelja vanj. Eisenpan je Rožiča ustrelil v glavo in je bil Rožič takoj mrtev, nakar je nemški lovec slovenskemu fantu odrezal glavo in jo vrge proč, da bi se mislilo, da je fant drugače ponesrečil. Ta dogodek zopet pričra, kako besno sovražijo Nemci Slovence. Postreljali bi nas radi, kakor pse.

* **Vsiljivost nemških zavarovalnic** in naša politična oblast. V Iljaševcih pri Ljutomeru se je zgodil slučaj, ki nima kmalu primera in na katerega opozarjamo posebno naše poslance. Neki Ivan Weis je prevzel gospodarstvo od svoje še živeče tašče Marije Senčar. Ker pa nov gospodar v takem slučaju nima nobene obveze pri stari zavarovalnici, je dal on svoje poslopje pri Slovenski vzajemni zavarovalnici v Ljubljani zavarovati, kar sta tudi obadva, sedanji in prejšnji posestnik naznanila zastopniku graške zavarovalnice, g. Anušeku v Ljutomeru. Na to pa dobi Weis od graške zavarovalnice pismo, da ne more odstopiti, ker ima vinkuliran dolg v nemški Ljutomerski hranilnici, za tem pa še opomin, in tega že kar od okr. glavarstva v Ljutomeru, in sicer, da ima plačati za Marijo Senčar. A dasi je on dokazal, da kot nov gospodar nima pri graški zavarovalnici nikake obveze, pri hranilnici nobenega dolga, kakor tudi ni dolžan ničesar plačati za Senčar, mu je okr. glavarstvo dalo ljub temu zarubiti prašiča. Vprašam torej merodajne činitelje, odkod ima graška zavarovalnica privilegij, da njene, in to še celo neopravičene zahteve podpira naša politična oblast, in odkod ima c. kr. okr. glavarstvo v Ljutomeru pravico, da za dolg, in če bi ta tudi v resnici obstojal, da zarubiti prašiča Ivanu Weisu, in kdo bo njemu plačal nepotrebna pota. Slovensko javnost pa opozarjamo na dober domač zavod, in sicer Vzajemno zavarovalnico v Ljubljani, ki ima svoj glavni zastop tudi v Mariboru. To naj podpira, ker ne dela strankam nepotrebnih sitnosti in stroškov in svoje ude v vsakem oziru popolnoma zadovoljuje.

* **Za penzioniste.** Čl. kr. finančno ministrstvo je odredilo z razpisom z dne 14. septembra 1909, št. 63.710, da se izplačujejo pokojninski in preskrbovalni užitki pri tukajšnjem računskem oddelku predpisani, od 1. februarja 1910 počenši potom pošto-hranilnega urada. O tem obveščajo se prizadete stranke, c. kr. avstrijski penzionisti in njih vdove, da te stranke pri uradih, kjer so dosedaj dobivali svoje pokojninske in preskrbovalne užitke, natančno navedejo svoje bivališče, oziroma najbližji poštni urad, potom katerega bodo dobivale svoje užitke od navedenega dne počenši. Ob enem, ko prineso svoje potrebne za januarski užitek k dosedanji uradam, prosijo naj za dotični pouk, kajerega jim bodo naročili ti uradi brezplačno in po kojim se jim je natančno ravnati. Vsako menjavo svojega bivališča naznaniti morajo te stranke takoj.

* **Vžigalice „V korist obmejnih Slovencev“** so se že tako udomačile, da skoraj ni kraja, kjer bi jih še ne poznali. So pa tudi najboljše! Skrbite, da se bodo vsepovsod rabile le te vžigalice.

* **Pošiljalci pisem, pozor!** Zadnji čas smo spra, jeli več pisem, ki so bila ali pre malo ali čisto nič